

Kuopion vammaisneuvostolle suunnattu kysely maaliskuussa 2024 liittyen vammaispoliittisen ohjelman laatimiseen.

1. VAMPO tavoite. Kuvaa mikä mielestäsi on Kuopion vammaisneuvoston tekemän VAMPO:n tavoite?

- edistää vammaisten kuntalaisten hyvinvointia ja tasa-arvoa, elämänlaatua ja edistää heidän osallisuuttaan yhteiskunnassa pyrkiä varmistamaan, että vammaisilla on samat ihmisoikeudet ja perusvapaudet kuin muillakin ihmisillä, ja että he voivat osallistua yhteiskunnan toimintaan yhdenvertaisesti muiden kanssa, esteettömämpi ja saavutettavampi ympäristö.
- Tietoisuuden lisääminen vammaisuudesta, edistää yhteiskunnan sekä kunnan eri toimijoiden tietoisuutta vammaisten henkilöiden tarpeista ja oikeuksista, vampo on konkreettinen työkalu tukemaan tätä kaikkea, antaa painoarvoa.
- Tuetaan vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia saada apua ja tukea eri elämäntilanteissa
- Tukea vammaisia omassa arjessa osana yhteiskuntaa.
- Luomalla vammaisille mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan.
- Ohjelmaan tavoitteen taustalla tulisi olla YK:n vammaisten oikeuksia koskeva yleissopimus. Luoden vahvan pohjan osallisuudelle ja yhdenvertaisuudelle.
- VAMPO-ohjelman tavoitteena oli siihen kirjattujen toimenpiteiden avulla turvata vammaisten henkilöiden oikeudenmukainen yhteiskunnallinen asema ottaen huomioon koko elämän kaaren koulutuksesta, opiskeluun, työhön, liikkumiseen, terveydenhoitoon ja kuntoutukseen jne.
- Turvata vammaisten ihmisten palvelut muuttuvassa teknologiaympäristössä.

2. Kuopion vammaisneuvoston rooli. Miten hyödynnätte VAMPOa Kuopion vammaisneuvoston toiminnassa?

- Vaikuttaminen päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen.
- Vampo on tärkeä viitekehys ja väline, ja sen tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat vammaisneuvoston toimintaa sekä on tärkeä suunnannäyttävä tekemällemme työlle edunvalvonnan osalta.
- Sitä voidaan käyttää aloitteiden ja esitysten tekemisen välineenä päättäjille ja viranhaltijoille.
- Konkreettinen vaikuttaminen palveluiden saavutettavuuteen, esteettömyyteen, infrastruktuuriin, osallisuuden lisäämiseen.
- Se antaa hyvän pohjan ja perustelut ehdotuksille ja aloitteille, joka vahvistaa painoarvoa päätöksenteossa.
- Vammaisasiantuntijaelimenä toimimisen työkalu ja suunnannäyttävä.
- Vammaisneuvoston rooli on seurata vampo tavoitteiden toteutumista ja varmistaa, että asiat toteutuvat käytännössä.
- Päättäjien ja johtavassa asemassa olevien pitäisi ottaa huomioon yhteiskunnan jäsenet joilla ei ole edellytyksiä pitää huolta itsestään ja omista oikeuksistaan. Ottaa huomioon enemmän ja jatkossa laajemmin.
- Se tulee toimimaan eräänlaisena "käsikirjana" kunnalliselle vammaisneuvostolle. Luoden pohjan neuvostolle aloitteiden ym tekemiseksi kunnalle kuuluvien palveluiden

ja hyvinvoinnin järjestämiseksi turvaten vammaisten henkilöiden oikeuden mukaisen ja tasavertaisen yhteiskunnallisen aseman.

- Epäkohtiin pitäisi pyrkiä etsimään ratkaisuja mahdollisimman pian epäkohdan tultua esiin.

3. VAMPOn sisältö. Mihin konkreettiseen asiaan VAMPOn tulisi keskittyä? Ja miksi?

- Esteettömyys ja saavutettavuus.
Esimerkiksi esteettömyyden huomioiminen ja parantaminen kaikilla osa-alueilla parantaa vammaisten henkilöiden asemaa kaikissa Kuopion palveluissa, ja esteettömyys on yleensä ottaen kaikille hyväksi, esim. vanhukset ja lapsiperheet. Myös saavutettavuus sen rinnalla palvelee kaikkia, esim. maahan muuttaneita.
- Asenteiden ja tietoisuuden lisääminen esteettömyydestä.
- Palveluiden saatavuus ja laatu niin, että ne vastaavat vammaisten henkilöiden tarpeisiin. Näiden toteutuminen parantaa itsenäisyyden ja osallisuuden toteutumista.
- Osallisuus ja vaikuttaminen, vammaisten äänen kuuluville saaminen. YK:n vammaissopimuksen mukaiseen toimintaan kaikissa Kuopion eri palvelualueille jääneissä toiminnoissa.
  - Vammaisuus voi eristää ihmisen yhteiskunnan toiminnoista ja saada erakoitumaan. Yksinäisyys tuo kustannuksia yhteiskunnalle. Osallistaminen omiin asioihin tuo tyytyväisyyttä ja nostaa itsetuntoa, Kaikki voi tehdä jotain. Pienistä asioista voi kasvaa suuria tekoja.
  - Ikä tai vammaisuuden aste ei saa olla este asioiden hoitamiselle.
- Ikä tai vammaisuuden aste ei saa olla este asioiden hoitamiselle.
  - Kun ollaan tuttuja on helpompi ottautua asioihin.
- Kunnan tarjoama palveluiden kirjo on laaja, mutta asetetaan tavoitteeksi, että yhdenvertaisuussuunnittelussa otetaan huomioon vammaiset ihmiset kaikilla hallinnonaloilla.

4. Muuta huomioitavaa. Tähän voit avoimesti laittaa muita asioita liittyen VAMPOn sisältöön, tekemiseen, seurantaan jne.

- Seurantaan tulisi laatia selkeä suunnitelma ja aikataulutus vammaisneuvoston osalta
- VAMPOLle tulee antaa riittävät resurssit (työpanosta ja rahaa) asioiden toteuttamiseksi. Lausuntojen ja esteettömyyskartoitusten käyttöä tule edistää sekä vammaisneuvoston asiantuntemus ottaa vakavasti.
  - Hyvällä tahdolla ei aina saa asioita tehtyä, tarvitaan tekoja.
- Seuranta tulee olla säännöllistä ja läpinäkyvää.